

Η Κύπρος είναι μια ασφαλής δικαιοδοσία

Όμως παρατηρείται σε όλο τον κόσμο, οι επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν έχουν πλέον την ανοδική πορεία που απολάμβαναν στις καλές ημέρες πριν από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Είναι γεγονός ότι οι μέρες των πακίων αγελάδων έχουν τελειώσει προ πολλού. Παρ' όλα αυτά, όπως αποδεικνύεται, πολλές επιχειρηματικές δραστηριότητες της προ-κρίσης εποχής ήταν «φούσκες», ήταν, κυρίως, δραστηριότητες, των οποίων η βιωσιμότητα εξαρτάτο από την εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Όμως οι σοβαρές δραστηριότητες έχουν στεθεί με εξαιρετικά επιτυχία. Οι πρόσφατες τροποποιήσεις της κυπριακής νομοθεσίας για τα εμπιστεύματα καθιστούν την Κύπρο ίσως την καλύτερη δικαιοδοσία εμπιστευμάτων στον κόσμο. Καθώς και η εισαγωγή των λεγόμενων κανόνων σχετικά με φορολογικές ελαφρύνσεις για τους ιδιοκτήτες των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας που αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την ελκυστικότητα της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου. Ωστόσο, πιο σημαντικό για τους Ρώσους είναι το γεγονός ότι μετά την έναρξη ισχύος του πρωτοκόλλου σε σχέση με τη συμφωνία για την αποφυγή της διπλής φορολογίας μεταξύ Ρωσίας και Κύπρου, οι «κανόνες του παιχνιδιού» δεν θα έχουν αλλάξει σημαντικά.

Το πρωτόκολλο δεν έχει ακόμη μπει σε ισχύ. Οι περισσότερες από τις διατάξεις του, θα εφαρμοστούν από την 1η Ιανουαρίου 2013, ενώ μερικές διατάξεις οι οποίες έχουν σχέση με τη κεφαλαιουχικά κέρδη στον τομέα της ακίνητης περιουσίας θα τεθούν σε ισχύ μετά από τέσσερα χρόνια. Εκτός από τις διατάξεις για τη φορολόγηση των κεφαλαιουχικών κερδών, το πρωτόκολλο δεν επιφέρει σημαντικές αλλαγές στους «κανόνες του παιχνιδιού». Για παράδειγμα, στον τομέα της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ρω-

σικών και κυπριακών φορολογικών αρχών, ένας τομέας ο οποίος ενδιαφέρει πολύ κόσμο, το πρωτόκολλο μάλλον εδραίωνει την υφιστάμενη πρακτική και δεν προνοεί καταλυτικές αλλαγές.

Ρώσοι φορολογούμενοι θα συνεχίσουν να χρησιμοποιούν την Κύπρο ως μια ασφαλή δικαιοδοσία. Αλλά εμείς πρωτίστως θα πρέπει να επισημάνουμε τη διαφορά μεταξύ της φοροαπαλλαγής και της φοροδιαφυγής. Η φοροδιαφυγή αποτελεί παράνομο πράξη και τρόπο απόκρυψης φορολογητέας ύλης ενός φορολογούμενου φυσικού ή νομικού προσώπου. Αν και πολλοί πολιτικοί, προσπαθούν να μας πείσουν για το αντίθετο, το να προσπαθεί ένας πολίτης να μειώσει το συνολικό ποσό οφειλόμενου φόρου, μέσα από την χρήση των κινήτρων και απαλλαγών που προνοεί ο νόμος, είναι απόλυτα λογικό και νόμιμο. Σε μια γνωστή υπόθεση, ο δικαστής αποπάνηκε ότι «ο κάθε άνθρωπος δικαιούται να οργανώσει τις υποθέσεις του με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε ο φόρος ο οποίος νόμιμα καταβάλλεται για τις υποθέσεις αυτές, να είναι μειωμένος».

Χρησιμοποιώντας κυπριακά μοντέλα εταιρικής διακυβέρνησης, μεγάλες και επιφανείς ρωσικές εταιρείες μπορούν και αποφεύγουν μεγάλα ποσά φορολόγησης. Οι αποταμιεύσεις από την εξοικονόμηση αυτή έχουν ως αποτέλεσμα οι εν λόγω εταιρείες να είναι σε θέση να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές προς τους πελάτες τους.

Θα ήταν καλά η κοινωνία στη Ρωσία να ενημερωθεί ότι σύντομα οι φορολογικές αρχές των χωρών μας θα ενισχύσουν την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους φορολογούμενους, προκειμένου να αποπράξει η κατάκρηση. Οι νόμοι περί φορολογίας στην Κύπρο, οι οποίοι είναι σε ισχύ από το 2008, προσφέρουν μια ιδανική ισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων του πολίτη για εμπιστευτικότητα στις υποθέσεις του και του δικαι-

ώματος της πολιτείας για την έρευνα και την πάταξη της εγκληματικής δραστηριότητας. Η διαδικασία για αιτήσεις παροχής πληροφοριών από ξένες φορολογικές αρχές είναι πολύ αυστηρή. Τέτοιες αιτήσεις πρέπει να περάσουν από εμπειρογνώμονες και θα πρέπει να βασίζονται σε λογικές απαιτήσεις πριν υπάρξει οποιαδήποτε αποκάλυψη πληροφοριών. Αιτήσεις «ψαρέματος», οι οποίες είναι βασισμένες σε ασαφείς υποψίες δεν πρόκειται να ικανοποιηθούν. Και επομένως η κυπριακή εταιρεία δεν θα μπορεί να προειδοποιηθεί ή να αντιταχθεί στην παροχή πληροφοριών για την ίδια, στις φορολογικές αρχές της Ρωσίας. Οι ερευνημένες εταιρείες συνήθως δεν ενημερώνονται για την ύπαρξη έρευνας η οποία τις αφορά.

Οι επαγγελματίες μπορεί να ρωτήσουν: «και τι θα γίνει με την καταχώρηση σε εθνικές διευθύνσεις;» Στη Ρωσία, πολύ συχνά αυτό αντιμετωπίζεται ως εικονική (ψεύτικη) δημιουργία εταιρείας. Ο Δικηγόρος μας Οίκος πάντα προαπόπειρε τη θέση ότι ο νόμος πρέπει να εφαρμόζεται και ότι οποιαδήποτε εταιρεία δημιουργείται σύμφωνα με την κυπριακή νομοθεσία, θα πρέπει να διαχειρίζεται και να ελέγχεται στην Κύπρο. Ουδενίμια έκπτωσης κάνουμε σε αυτό το θέμα. Άλλοι οίκοι μπορεί να υποθετούν μία λιγότερο υπεύθυνη πολιτική και ως εκ τούτου οι πελάτες τους να αντιμετωπίζονται, για τον λόγο αυτό, σοβαρά προβλήματα.

Το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό ενός διεθνούς, επιχειρηματικού κέντρου είναι η φήμη που το συνοδεύει. Εμείς ως Δικηγόρικός Οίκος «Ανδρέας Νεοκλέους και Σία ΔΕΠΕ» το τελευταίο πράγμα που θέλουμε είναι η Κύπρος να στιγματιστεί ως παράδεισος της φοροδιαφυγής, του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και της εγκληματικότητας. Ελπίζω ότι όποια εταιρεία συμπεριφέρεται με ανευθυνότητα σ' αυτόν τον τομέα είτε να συμμορφωθεί είτε να εξαναγκαστεί σε

διακοπή των εργασιών της. Η Κύπρος πάντα βρισκόταν στη «Λευκή Λίστα» του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), η οποία περιλαμβάνει τα κράτη των οποίων η εσωτερική νομοθεσία τρέφει στο ακέραιο όσα ορίζει ο ΟΟΣΑ για την ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας. Η Κύπρος έχει δεσμευτεί να συνεργαστεί με τις χώρες με τις οποίες έχει συνάψει τέτοιες συμφωνίες και πρωτόκολλα, καθώς και με άλλες χώρες, ούτως ώστε να προωθηθεί στην εφαρμογή των υψηλότερων διεθνών προτύπων. Τέτοια θέση δεν επιτυγχάνεται απλώς και μόνο λόγω του κλίματος και της ιστορίας του νησιού.

Για να διατηρηθεί η καλή αυτή θέση της Κύπρου, είναι απαραίτητο να παρακολουθήσει κανείς τις αλλαγές στη νομοθεσία των χωρών-συνεργατών και των αρμόδιων εθνικών ρυθμιστικών αρχών στον τομέα της φορολογίας. Π.χ. μέσα στο 2017 θα εισαχθεί νομοθεσία σχετικά με την υποθέτηση ενός φόρου για την πώληση ακινήτων περιουσίας μέσα από μετοχές. Και ως αποτέλεσμα η Ρωσία έχει συστήσει παρόμοιες αλλαγές σε όλα τα πρωτόκολλα και συμφωνίες για την αποφυγή διπλής φορολογίας, επομένως το θέμα αυτό δεν θα επηρεάσει μόνο την Κύπρο, αλλά όλες τις χώρες με τις οποίες η Ρωσία έχει συνάψει παρόμοια πρωτόκολλα και συμφωνίες. Για παράδειγμα, οι συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας μεταξύ Ρωσίας-Ελβετίας και Ρωσίας-Λουξεμβούργου, έχουν ήδη τροποποιηθεί αναλόγως. Ως Δικηγόρικός Οίκος, έχουμε ήδη προχωρήσει σε διαβουλεύσεις με πελάτες μας, τους οποίους θα επηρεάσει η εφαρμογή αυτής της νομοθεσίας.

*Ο κ. Ανδρέας Νεοκλέους είναι δικηγόρος, πρόεδρος του Δικηγόρικού Οίκου «Ανδρέας Νεοκλέους και Σία ΔΕΠΕ». **Επανάδημοσίευση από τη ρωσική εφημερίδα RCB Daily.**